

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย โดยอาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลและคำตอบที่เป็นจริงตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อนำเสนอผลการวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. บริบทชุมชนของจังหวัดแพร่และสภาพการณ์เกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของจังหวัดแพร่ในปัจจุบัน
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางวัฒนธรรม

1. บริบทชุมชน

สภาพภูมิศาสตร์และสังคม

ที่ตั้ง ขนาด รูปร่าง จังหวัดแพร่ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของภาคเหนือห่างจากกรุงเทพมหานคร 551 กิโลเมตรโดยทางรถยนต์ ที่ตั้งของจังหวัดแพร่อยู่ในแนวเทือกเขาผีปันน้ำ ตะวันออก ระหว่างละติจูดที่ 17 องศา 24 ลิปดาเหนือ ถึงละติจูดที่ 18 องศา 48 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด ที่ 99 องศา 34 ลิปดาตะวันออก ถึงลองจิจูด ที่ 100 องศา 18 ลิปดาตะวันออก จังหวัดแพร่มีพื้นที่ 6,538.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,086,624 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของพื้นที่ประเทศ จัดเป็นจังหวัดขนาดกลางเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ลักษณะรูปร่างค่อนข้างยาวรีในทางเหนือและทางใต้ โดยมีความยาวจากด้านเหนือ ถึงด้านใต้ 118 กิโลเมตร ความกว้างจากด้านตะวันตกถึงตะวันออก 59 กิโลเมตร

ปัจจุบันที่ตั้งของจังหวัดแพร่นับเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ รถไฟ ที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคเหนือที่จะติดต่อไปยังจังหวัด น่าน พะเยา เชียงราย ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ จึงเรียกได้ว่าจังหวัดนี้เป็นประตูสู่ล้านนา

อาณาเขตติดต่อ เขตแดนของจังหวัดแพร่ไม่มีส่วนใดติดกับชายแดนแต่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง 5 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง พะเยา น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย ในทิศต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ เขตอำเภอสองและร่องขวางติดต่อกับอำเภอเมือง อำเภองาว จังหวัดลำปาง
อำเภอปง จังหวัดพะเยา และอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ทิศใต้ เขตอำเภอเด่นชัยและอำเภอวังชิ้น ติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์และ
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ทิศตะวันออก เขตอำเภอเมืองและอำเภอร่องขวางติดกับอำเภอเวียงสาจังหวัดน่าน และ
อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศตะวันตก เขตอำเภอสอง อำเภอลองและอำเภอวังชิ้นติดต่อกับอำเภอสบปราบ
อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

อาชีพของประชากร

ประชากรในจังหวัดแพร่ประกอบอาชีพที่สำคัญคือ การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม
การทำเหมืองแร่ การพาณิชย์กรรมและการบริการโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมผลผลิต
ทางด้านเกษตรกรรมเป็นสินค้าที่นำรายได้เข้าสู่จังหวัดแพร่มากที่สุด การเพาะปลูกเป็นอาชีพสาขา
เกษตรกรรมที่ชาวแพร่ประกอบมากที่สุดในพื้นที่ปลูกมากที่สุด ส่วนใหญ่ผลิตข้าวเหนียว
ซึ่งคนในท้องถิ่นนิยมบริโภค ถั่วเหลืองนิยมปลูกในฤดูแล้งหลังการเก็บเกี่ยวข้าว ยาสูบเป็นพืช
เศรษฐกิจที่สามารถปลูกได้ทุกอำเภอ จังหวัดแพร่เคยเป็นแหล่งปลูกยาสูบพันธุ์เวอร์จิเนียมากที่สุด
ในภาคเหนือปัจจุบันพื้นที่ยาสูบลดลง เนื่องจากความต้องการใบยาสูบลดลงตลอดจนมีการ
เพาะปลูกยาสูบในจังหวัดอื่นเพิ่มขึ้น

ผลไม้ที่สำคัญคือ ส้มเขียวหวาน เป็นผลไม้ที่นิยมปลูกมากที่สุด พื้นที่สวนส้มเรียงราย
ไปตามริมฝั่งแม่น้ำยมแหล่งปลูกที่สำคัญอยู่ในอำเภอลองและวังชิ้น นอกจากนี้ยังมีมะขามหวาน
มะม่วง ลำไย ปลูกกระจายไปทุกอำเภอ

การทำป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ซึ่งมีไม้สำคัญคือไม้สักและไม้กระยาเลย
ไม้สักเป็นไม้ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงใช้ประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในบ้านจึงมีการประกอบอาชีพ
ผลิตเครื่องเรือน เครื่องตกแต่งบ้านจากไม้ในหลายหมู่บ้าน

การอุตสาหกรรมจังหวัดแพร่ไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ เนื่องจากต้องมีการลงทุนเป็น
จำนวนมาก แต่การขยายตัวด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดแพร่ได้เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การก่อสร้างและอุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมกับวิถีชีวิตชาวแพร่ ซึ่งอาชีพหลักและดั้งเดิมของ
ชาวแพร่ คือ การทำเกษตร ต่อมาสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปเนื่องจากมีการทำลายทรัพยากร
ธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น ป่าไม้การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จึงเป็นทางเลือกที่ช่วยลดการทำลาย

ทรัพยากรป่าไม้และการประกอบอาชีพผิวดินในจังหวัดแพร่ แต่เนื่องจากเศรษฐกิจที่ถดถอยทำให้ต้องดำเนินการศึกษาเพื่อลดขนาดนิคมอุตสาหกรรมเป็นเขตอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดกลาง

การพาณิชย์กรรม ธุรกิจพาณิชย์ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กและเป็นกิจการประเภทรับซื้อสินค้าทางการเกษตร ตลอดจนการขายปลีกส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ตลาดการค้าของจังหวัดแพร่มี 3 ลักษณะดังนี้ ตลาดสินค้าการเกษตร ตลาดสินค้าหัตถกรรมและอุตสาหกรรม เช่น ตลาดจำหน่ายเสื้อผ้าหม้อฮ่อม ตลาดจำหน่ายสินค้าเฟอร์นิเจอร์จากไม้ เป็นต้น ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค จำหน่ายสินค้าที่จำเป็นต่อการครองชีพ ตลาดลักษณะนี้มีกระจายอยู่ทั่วไปทั้งจังหวัด ซึ่งตลาดค้าส่งขนาดใหญ่เป็นตัวกระจายสินค้า เช่น ตลาดสดชมภูมิ่ง ตลาดสดบ้านทุ่ง ตลาดสดเทศบาล ในจังหวัดแพร่ไม่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ในจังหวัด แต่จะมีห้างสรรพสินค้าขนาดกลาง 1 ห้าง และเล็ก 4 ห้าง อยู่เป็นแหล่งซื้อขายสินค้าอุปโภคต่าง ๆ และในปัจจุบันจะมีการจัดตลาดนัดเป็นแหล่งขายของอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ตามอำเภอต่าง ๆ ที่เรียกกันว่า ตลาดนัดคลองถม ตลาดการค้าเสื้อผ้าจะกระจายไปใกล้แหล่งสถานศึกษา เช่น บริเวณใกล้วิทยาลัยอาชีวศึกษา สามแยกเหมืองหิน ประตูลัย จะเป็นศูนย์กลางรวมแฟชั่นของวัยรุ่น

การบริการ ปัจจุบันอาชีพธุรกิจบริการในจังหวัดแพร่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ธุรกิจด้านการบริการในจังหวัดแพร่ประเภทโรงแรม เช่น โรงแรมแม่ยมพาเลซ โรงแรมนครแพร่ ธุรกิจด้านโรงพยาบาลในจังหวัดแพร่มีโรงพยาบาลเพียง 2 โรง ซึ่งโรงหนึ่งอยู่ในตัวห้างสรรพสินค้ามาร์คโพร ส่วนอีกโรงหนึ่งคือ โรงธนารุ่งโรจน์ ประเภทร้านอาหารร้านอาหารใหญ่ เช่น ร้านบ้านฝ้าย ร้านฉัตรชัย และที่นิยมส่วนมากแข่งขันกันสูงในปัจจุบันก็จะเป็นร้านหมูกระทะ เพราะสะดวกในการรับประทานราคาถูก

ประชากร

จำนวนประชากร เมื่อเดือนตุลาคม 2541 จำนวน 516,121 คน ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งเป็นพื้นที่ชนบท อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คือ อำเภอเมือง รองลงมาคือ อำเภอสูงเม่น ส่วนอำเภอที่ประชากรอาศัยหนาแน่นน้อยที่สุด คือ อำเภอหนองม่วงไข่ เป็นอำเภอที่ตั้งขึ้นหลังสุด โครงสร้างประชากรของจังหวัดแพร่ มีประชากรเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีประชากรกลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 13 ปี ร้อยละ 16.80 กลุ่มผู้กำลังแรงงานร้อยละ 47.38 และกลุ่มผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานร้อยละ 35.82 ทำให้จังหวัดแพร่อยู่ในภาวะพึ่งพิงสูงถึงร้อยละ 52.62 การเปลี่ยนแปลงประชากรในจังหวัดแพร่ที่สำคัญนอกจากการตายและการเกิด คือ

การย้ายถิ่น ประชากรในจังหวัดแพร่บางส่วนมีการย้ายถิ่นเพื่อไปศึกษาในระดับที่สูง นอกจากนี้ยังมีการย้ายถิ่นชั่วคราวเพื่อหางานทำโดยเฉพาะอาชีพเกษตรกรรม จะมีการอพยพหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายนของแต่ละปี โดยส่วนใหญ่จะไปประกอบอาชีพรับจ้างในภาคกลาง รองลงมาเป็นภาคเหนือตอนบนและจังหวัดใกล้เคียง

สภาพสังคม

สังคมของชาวแพร่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นสังคมชนบทและสังคมคนเมือง ชาวบ้านในหมู่บ้านแต่ละแห่งมีความรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี มีการติดต่อไปมาหาสู่เพื่อนบ้านใกล้เคียงกัน ช่วยเหลือพึ่งพิงกันเมื่อมีงาน เช่น งานบวช งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ในด้านความเป็นอยู่นั้นไม่แตกต่างกันนัก ในหมู่บ้านที่ห่างไกลตัวอำเภอ จังหวัด อิทธิพลของสังคมตะวันตกยังมีไม่มากนัก ชาวบ้านมีความสนิทสนมกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี และมีความเคร่งครัดในขนบธรรมเนียมประเพณี

ในเมืองเริ่มจะมีการเปลี่ยนแปลงบ้างในด้านความเจริญของสภาพเมืองมีร้านค้ามากขึ้นกว่าเดิมจากความเจริญที่มีอยู่เพียงถนนเจริญเมืองเท่านั้นปัจจุบันได้ขยายความเจริญเพิ่มไปหลายที่ เช่น บริเวณถนนภูเก็ต เป็นที่ตั้งของกาตน้ำทองซึ่งในบริเวณนี้จะมีร้านค้าแหล่งรวมธุรกิจหลายด้าน เช่น ห้างสรรพสินค้าซึ่งมีโรงภาพยนตร์อยู่ด้วย ร้านค้าเสื้อผ้าวัยรุ่น ร้านคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ร้านขายโทรศัพท์มือถือ ร้านอาหารสำหรับวัยรุ่น แหล่งท่องเที่ยวตอนกลางคืน ผับต่าง ๆ จะอยู่ในบริเวณนี้เป็นส่วนมาก

2. ปัจจัยทางสังคม

ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางด้านเพื่อนและคนรัก

เพื่อนจะเป็นสังคมที่วัยรุ่นให้ความสำคัญต่อการมีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือมีอิทธิพลต่อการมีค่านิยมในเรื่องเพศของวัยรุ่นอย่างมากในสังคมไทย ปัจจัยทางด้านเพื่อนที่มีบทบาทที่เห็นได้ชัด เช่น การแต่งกาย วัยรุ่นจะมีความสนใจในเรื่องรักสวยรักงามอยู่แล้ว เพื่อให้ตนเองที่น่าสนใจ หรือเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อนจะมีอิทธิพลอย่างมากในเรื่องการแต่งกาย เมื่อเห็นเพื่อนแต่งแบบใดแล้วดูดี ก็จะมีการเลียนแบบเพื่อให้ตนเองดูดีเหมือนเพื่อนบ้าง และมีการแข่งขันในเรื่องของแฟชั่นการแต่งตัว อาจจะมีการเลียนแบบ

แฟชั่นดาราที่เห็นในหนังสือแฟชั่นต่าง ๆ ในทีวีและในปัจจุบันในจังหวัดแพร่มีการแข่งขันในเรื่องของธุรกิจค้าขายเสื้อผ้ามากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะบริเวณที่ใกล้สถานศึกษาหลายแห่งจะมีร้านขายเสื้อผ้าของแต่งตัวมากมาย ซึ่งเด็กนักเรียนได้ให้ความคิดเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแต่งตัวว่า เห็นเพื่อนแต่งแล้วถ้าตัวเองไม่แต่งกลัวจะไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม จนบางครั้งเกิดเป็นความคับข้องใจที่ไม่กล้าจะไปเรียนพิเศษในวันเสาร์อาทิตย์ เพราะไม่มีเสื้อผ้าสวย ๆ แต่ง ทำให้อายเพื่อน เพื่อนจึงมีอิทธิพลและบทบาทที่จะทำให้วัยรุ่นแต่งตัว ลักษณะแฟชั่นที่นิยมในปัจจุบันนี้เป็นแฟชั่นที่ค่อนข้างจะโชว์สัดส่วน หรือรัดรูป คอกว้าง โชว์สะดือ นั้นวัยรุ่นก็สามารถแต่งตัวแบบลักษณะนั้นได้โดยไม่ขัดเขินเพราะถือว่าเป็นแฟชั่นที่มีคนนิยมและถ้าตนเองได้แต่งตัวลักษณะนี้แล้วรู้สึกมั่นใจและเป็นคนที่ทันสมัย

เมื่อสอบถามเด็กวัยรุ่น เกี่ยวกับเพื่อนกับการให้คำปรึกษาพบว่า เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการแต่งกาย เรื่องเรียน เพื่อนต่างเพศ แม้นกระทั่งเรื่องเพศสัมพันธ์ เช่น วิธีการคุมกำเนิด ในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์นี้ส่วนใหญ่เพื่อนเพศชายจะมีการคุยกันอย่างเปิดเผย อย่างเช่น การช่วยเหลือตนเองว่าทำอย่างไร หรือในเรื่องของการคุมกำเนิดหลังจากการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิง เช่น ยาโฟสทินอร์หาซื้อได้จากที่ไหนหรือช่วยหามาให้ด้วย ส่วนเพศหญิงจะไม่มีการคุยเรื่องลักษณะนี้แต่จะเป็นลักษณะของการแก้ไขปัญหาเรื่องในการคบแฟนหรือปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การตั้งครรภ์ เพื่อนที่ให้คำตอบ จะเป็นเพื่อนที่สนิทหรือที่คิดว่าไว้วางใจได้ มักจะไม่ค่อยปรึกษาผู้ปกครองมากนักเพราะถือว่าเป็นความผิดของตนที่มีต่อผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจนตั้งท้องขึ้นมาจะปรึกษาเพื่อนที่สนิทหรือเพื่อนที่ทราบว่าเคยมีปัญหาลักษณะเดียวกัน เมื่อสอบถามถึงสาเหตุของการปรึกษาเพื่อนมากกว่าผู้ปกครองเนื่องจากคิดว่าเพื่อนเข้าใจปัญหาของตนได้มากกว่าผู้ปกครองหรือเห็นว่าเคยประสบปัญหาลักษณะที่เหมือนกับตนเองมาก่อนก็เลยคิดว่าน่าจะช่วยแก้ไขปัญหให้ตนเองได้ เช่น ให้คำแนะนำคลินิกเอกชนที่ให้บริการทำแท้ง และผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาให้ตนเองมากนัก สาเหตุที่ตนไม่ได้ป้องกันหรือคุมกำเนิดเพราะคิดว่าตนกับแฟนรักกันและมั่นใจในตัวแฟน กลัวว่าแฟนจะเข้าใจว่าตนเองมีประสบการณ์ในเรื่องเพศสัมพันธ์มาก่อน

ส่วนเพื่อนกับเรื่องเพศสัมพันธ์นั้นวัยรุ่นได้ให้ความคิดเห็นว่า เพื่อนสามารถให้คำตอบได้ดีโดยเฉพาะเพื่อนเพศชาย จะสามารถพูดคุยกันอย่างเปิดเผย เพราะถ้าจะพูดเรื่องลักษณะนี้กับกับผู้ปกครองก็กลัวจะถูกว่า สนใจเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง โดยคำตอบที่ได้จากเพื่อนนั้นคิดว่าเป็นคำตอบที่น่าเชื่อถือได้

ปัจจัยทางด้านสื่อภาพยนตร์หรือสิ่งบันเทิง เช่น วีดีโอ วีซีดี ต่าง ๆ นั้นได้มีการมีการพัฒนาในเรื่องของความสะดวกรวดง่ายในการซื้อหามากขึ้น ราคาไม่แพง จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องของการดูภาพยนตร์เรท เอ็กซ์ และอาร์ในวัยรุ่นกลุ่มหนึ่ง พบว่า เพื่อน ๆ ดูภาพยนตร์เหล่านี้เป็นเรื่องธรรมดาโดยเฉพาะเพศชายจะมีการแลกเปลี่ยนกัน หรือบางครั้งอาจจะมีการนัดรวมกลุ่มกันที่บ้านของเพื่อนคนใดคนหนึ่ง หรือไม่ก็เป็นหอพัก สื่อเหล่านี้หาซื้อได้ง่ายมากขึ้นตามร้านค้าแผงขายโดยจะไม่มีจำหน่ายหน้าร้านแต่วัยรุ่นจะใช้วิธีแอบถามกับเจ้าของร้านเอง นอกจากสื่อหนังวีซีดีแล้ว ยังมีหนังสือการ์ตูนโป๊โดยจะเป็นหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น โดยเนื้อหาจะมีลักษณะถึงขั้นการมีเพศสัมพันธ์กัน หนังสือนี้จะอ่านทั้งวัยรุ่นหญิงและชายบางครั้งมีการถือแลกเปลี่ยนกันอย่างเปิดเผย และร้านที่เขาก็มีวางให้เช่าอย่างเปิดเผย ซึ่งทางโรงเรียนไม่สามารถควบคุมหรือเฝ้าดูพฤติกรรมนี้ได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับการดูภาพยนตร์จากสื่อวีดีโอ วีซีดี นั้นผู้ปกครองไม่สามารถรู้ได้ว่าหนังที่ลูกดูเป็นอย่างไรและเป็นหนังอะไรเพราะว่าวัยรุ่นจะใช้วิธีการไปดูที่บ้านเพื่อน หรือไปดูที่อื่น บางบ้านมีเครื่องฉายภาพยนตร์เหล่าให้ลูกไว้ในห้องนอน จึงไม่ทราบได้เลยว่าหนังที่ลูกดูอยู่นั้นเป็นหนังอะไร

นอกจากนี้เพื่อนยังมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการมีคนรัก เนื่องจากเกิดพฤติกรรมเลียนแบบในกลุ่มเพื่อนเห็นเพื่อนมีคนรักก็อยากจะมีบ้าง โดยมีบางคนเหตุผลว่าอยากมีคนไปรับไปส่ง หรือมีนัดทานข้าวดูหนังหรือเที่ยวด้วย และบางคนให้เหตุผลของการมีแฟนว่าคิดว่าตนเองโตแล้วสามารถมีแฟนได้เป็นเรื่องปกติ เพราะคนอื่นเขาก็มีกันได้

เมื่อสอบถามเด็กวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีคนรักของเพื่อน ๆ เช่น ถ้าเห็นเพื่อนกับคนรักใกล้ชิดกัน หรือโอบกอดกัน แล้วมีความรู้สึกเป็นอย่างไร ซึ่งมีคำตอบว่า บางคนรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควรทำเพราะเป็นผู้หญิงต้องรู้จักรักษานวลสงวนตัว รู้สึกน่ารังเกียจพฤติกรรมเช่นนั้น แต่บางคนรู้สึกเฉย ๆ เป็นเรื่องธรรมดา เพราะเขาเป็นแฟนกันย่อมอยากอยู่ใกล้ชิดกันเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งนักเรียนหญิงคนหนึ่งได้ให้คำตอบว่าที่อยากให้แฟนโอบกอดเพราะรู้สึกอบอุ่น แต่ถ้าเป็นแฟนกันแล้วไม่ใกล้ชิดกันก็เหมือนว่าไม่ได้รักกัน

จากการสัมภาษณ์เด็กวัยรุ่นชายกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับการคบเพื่อนหญิงในลักษณะคนรัก พบว่า เพศชายบางครั้งมีความต้องการที่อยากอยู่ใกล้ชิดกับเพื่อนเพศหญิงหรือคนรักซึ่งเป็นไปตามความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศ เมื่อมีโอกาสอยู่ตามลำพังกันก็มีบ้างที่จะล่องเินหรือใกล้ชิดสนิทสนมจนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ อย่างเช่น ไปเที่ยวกันตามลำพัง โดยอาจจะใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องช่วยให้เกิดความกล้าในการที่จะล่องเินคู่รักหรือบางครั้งก็เป็นไปตามแรงยุของกลุ่มเพื่อนโดยไม่ได้ไตร่ตรอง และขณะที่ตนมีเพศสัมพันธ์กับแฟนก็ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย

เพราะคิดว่าแฟนตนเป็นผู้หญิงคนแรกและไม่มีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แต่ไม่ได้คำนึงถึงผลเสียที่จะตามมา เช่น การตั้งครรภ์ หรือติดโรคทางเพศสัมพันธ์ ถ้าจะใช้การคุมกำเนิดก็จะใช้ยาโพสทินอร์มากกว่า ซึ่งยาคุมกำเนิดชนิดนี้สามารถหาซื้อได้ตามร้านขายยาหรือบางครั้งก็หาจากเพื่อน ๆ หรือบางครั้งใช้วิธีการหลั่งนอกช่องคลอดแทน ซึ่งคิดว่าน่าจะปลอดภัยเพียงพอแล้ว และเมื่อเพื่อนหญิงเกิดท้องขึ้นมาก็พาไปทำแท้งหรือไม่ก็ปล่อยให้จัดการปัญหาเอง ปัจจุบันนี้วัยรุ่นชายไม่นิยมที่จะเที่ยวหญิงบริการทางเพศเนื่องจากกลัวการติดต่อโรคทางเพศสัมพันธ์โดยเฉพาะโรคเอดส์และมองดูว่าการที่เที่ยวหญิงบริการทางเพศนั้นดูไม่มีรสนิยม จึงหันมามีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนที่ใกล้ชิดหรือคนรักสบายใจมากกว่า

3. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านครอบครัว

ปัจจัยทางด้านครอบครัว จากความสำคัญของครอบครัวนั้นเป็นสถาบันแรกที่จะปลูกฝังหรือขัดเกลาพฤติกรรมที่ควรกระทำในสังคมและยังเป็นสถาบันที่ให้การถ่ายทอดค่านิยม วัฒนธรรมที่ควรปฏิบัติหรือควรรักษาไว้ให้กับสมาชิกในครอบครัวโดยบทบาทนั้นเป็นของบิดามารดา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความก้าวหน้าจนมีผลกระทบต่องานเศรษฐกิจและสังคมจึงมีผลกระทบต่อบทบาทของสถาบันครอบครัวที่จะขัดเกลาหรือปลูกฝังวัฒนธรรมให้แก่สมาชิกได้ตามปกติ จึงทำให้บทบาทการปลูกฝังหรือขัดเกลา ลักษณะการเลี้ยงดูเปลี่ยนแปลงหรือกระทำได้อย่างไม่เต็มบทบาท

เมื่อได้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการเลี้ยงดูในแต่ละครอบครัว โครงสร้างของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันทำให้ผู้ปกครองต้องทำงานหาเงินเพื่อมาเลี้ยงชีพให้กับครอบครัว บทบาทในการหาชีพเลี้ยงครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่พ่อมีหน้าที่หาเลี้ยงครอบครัวเพียงคนเดียว แม้จำเป็นต้องมีอาชีพที่หาเลี้ยงครอบครัวร่วมด้วยทำให้มีบทบาทความเป็นแม่ลดลง บางครั้งก็กลับบ้านดึกหรือบางครั้งครอบครัวผู้ปกครองต้องไปทำงานต่างจังหวัด หรือต่างอำเภอ เช่น ทำสวนผลไม้ต่างอำเภอ ไปทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม บางครอบครัวมีอาชีพทำไม้ บางครั้งกว่าจะกลับถึงบ้านประมาณตี 2 ตี 3 หรือต้องไปทำไม้ต่างจังหวัด มีผลให้ไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกและทำให้การเอาใจใส่ดูแลลูกเป็นไปไม่ทั่วถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาลดน้อยลง บางครั้งไม่มีเวลาที่จะพูดคุยปรึกษาให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ลูก และยิ่งไปกว่านั้นถ้าครอบครัวนั้นเป็นครอบครัวใหญ่มีปู่ย่าตายายอยู่ร่วมกัน ก็จะยกบทบาทในการดูแลลูกให้เป็นภาระของปู่ย่า ตายาย ทำให้การเอาใจใส่ดูแลเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงหรือไม่ทันกับ

เหตุการณ์ในปัจจุบัน เช่น บางครั้งวัยรุ่นเองไม่ได้มีความสนใจเกี่ยวกับการดูแลของญาติผู้ใหญ่ เพราะเห็นว่าแก่แล้วไม่สามารถที่จะรู้เท่าทันตนเอง หรือเห็นว่าเป็นคนที่ล้าสมัยก็จะไม่ให้ความเคารพ เกี่ยวกับการให้คำแนะนำตักเตือน เมื่อพ่อแม่ไม่มีเวลาทำให้ส่งผลต่อการเลี้ยงดูบุตรการเอาใจใส่ ดูแลเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ไม่สามารถที่จะรับรู้ปัญหาของลูกได้เมื่อลูกต้องการคำปรึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไม่เข้มงวด ไม่มีการสนใจว่าลูกจะไปทำอะไร หรือรู้เพียงแต่ว่าลูกไปโรงเรียนแล้ว แต่ไม่รู้ว่าได้เข้าเรียนหรือไม่ เช่น ผู้ปกครองที่ต้องทำงานตอนกลางคืน หรือเข้าเวรมีเพียงแต่ให้คำปรึกษากับลูกทางโทรศัพท์ในเวลาตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน กว่าที่จะออกเวลาลูกก็ไปโรงเรียนแล้ว แต่ผู้ปกครองไม่ทราบเลยว่าลูกถึงโรงเรียนหรือไม่ แต่แท้ที่จริงแล้วลูกมีเวลาเรียนไม่พอทางโรงเรียนต้องเชิญผู้ปกครองมาพบ ซึ่งสาเหตุมาจากลูกมีแฟนแล้วไม่ยอมเข้าเรียน หนีเรียนเพื่อนัดพบกันกับคนรัก ผู้ปกครองก็ทราบว่าลูกมีแฟนแต่ก็ไม่ได้ใส่ใจที่จะติดตาม หรือซักถามลูก

ส่วนลักษณะครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบเคร่งครัดมีกฎระเบียบที่เข้มงวด เจ้าระเบียบ กับลูกจะมีการซักถามอยู่ตลอดเวลาว่าไปไหนมาไหน หรือผู้ปกครองมีการใช้คำพูดที่รุนแรงในการให้การอบรม คอยที่จะห้ามปรามวัยรุ่นตลอดเวลา ไม่ค่อยจะปล่อยให้มีความอิสระตามวัยที่ควรจะมี วัยรุ่นจะมีความคับข้องใจและไม่พึงพอใจกับพฤติกรรมของผู้ปกครองในลักษณะนี้ จะมีพฤติกรรมที่ดื้อเจียนและเมื่ออยู่ที่โรงเรียนแล้วจะมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติตัวผิดกฎระเบียบของโรงเรียน หนีเรียน โดยที่ผู้ปกครองไม่ทราบเพราะเข้าใจว่ามาเรียนทุกวัน และผู้ปกครองจะทราบอีกครั้งก็ต่อเมื่อทางโรงเรียนเชิญมาพบเนื่องจากลูกของตนขาดเรียนเวลาเรียนไม่พอ

กระแสของโลกเทคโนโลยีรับวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ค่านิยมในการใช้ชีวิตแบบรัก ความสนุกมากขึ้นไม่ได้คำนึงถึงค่านิยมการมีศีลธรรมเพียงอย่างเดียว ทำให้การหย่าร้าง และการสมรส ใหม่เป็นเรื่องปกติของสังคมค่านิยมในลักษณะนี้ สามารถพบได้บ้างแล้วในจังหวัดแพร่ทั้งที่เป็น ชุมชนเมืองหรือชุมชนชนบท มองเรื่องของการเปลี่ยนคู่ในลักษณะนี้เป็นเรื่องที่ยอมรับได้มากขึ้น เพราะคิดว่าการที่อยู่ด้วยกันไม่เข้าใจกันก็ไม่ควรที่จะฝืนอยู่กันต่อไปเพราะจะทำให้เกิดปัญหา ครอบครัวมากขึ้นกว่าเดิม ลักษณะของครอบครัวที่แตกแยกหรือครอบครัวที่ไม่อบอุ่น บทบาท การเลี้ยงดูที่บิดาหรือมารดาฝ่ายเดียวผู้ปกครอง ไม่ได้มีบทบาทในการเอาใจใส่หรือให้คำปรึกษา แก่ลูกเพราะสนใจแต่ปัญหาของตนเองความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวลดลง บทบาทผู้ปกครอง ที่จะให้คำปรึกษาแก่บุตรนั้นลดลงหรือแทบจะไม่ได้สนใจ จากการสัมภาษณ์นักเรียนที่เคยตั้งครรภ์ ก็พบว่าลักษณะครอบครัวที่แตกแยกมีผลการแสดงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เนื่องจากว่า ผู้ปกครองไม่ได้มีเวลาเอาใจใส่อย่างเพียงพอ เพราะบางครั้งแม้แต่สนใจปัญหาของตนเองไม่ได้มา

สนใจพฤติกรรมของลูกซึ่งขอเพียงแต่ให้ลูกไปโรงเรียนทุกวันก็พอ และวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวลักษณะนี้ได้มองว่าเรื่องเพศการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องปกติไม่มีความรู้สึกว่าต้องสงวนรักษาไว้ถึงวันแต่งงาน สามารถมีคนรักใหม่ไปได้เรื่อย ๆ ไม่ได้แคร์อะไร

นอกจากนั้นครอบครัวที่มีปัญหา ในครอบครัวจากภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งบางครั้งหัวหน้าครอบครัวต้องออกทำงานในตอนกลางคืน เช่น อาชีพทำไม้โดยเฉพาะไม้เถื่อน ต้องมีการชนไม้ในตอนกลางคืน จำเป็นต้องใช้ยาบ้าช่วยและได้ถูกจับในคดีค้าและเสพยาบ้า ทำให้ก่อเกิดปัญหาในครอบครัวคนที่เป็นแม่ต้องคอยวิ่งเรื่องคดี และต้องรับผิดชอบครอบครัวแทนไม่มีเวลาดูแลลูกเท่าที่ควร บางครั้งลูกกลับบ้านคำก็ไม่ได้สอบถามว่าทำไมถึงกลับบ้านช้าหรือค่ำ เมื่อลูกมีปัญหา ก็ไม่มีเวลาที่จะให้คำปรึกษาเพราะแม่แต่สนใจปัญหาในครอบครัวที่กำลังเดือดร้อนอยู่ เมื่อลูกเกิดปัญหาการตั้งครรรค์ขึ้นมาก็ไม่กล้าปรึกษาแม่ เนื่องจากว่าเห็นว่ายุ่งเกี่ยวกับเรื่องของพ่ออยู่ จึงตัดสินใจทำแท้งเถื่อนโดยมีเพื่อนเป็นคนพาไป จนกระทั่งตกเลือดและต้องมานอนโรงพยาบาล แม่ถึงทราบว่าลูกมีปัญหาดังครรรค์

ส่วนครอบครัวที่ครบพร้อม พ่อแม่อยู่ด้วยกัน มีฐานะการงานที่มั่นคง เช่น รับราชการ ยังพบว่าลูกมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้เช่นกัน ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มหนึ่ง พบว่าเพื่อนคนหนึ่งที่มาจากรอบครัวพ่อเป็นตำรวจ แม่เป็นครู แต่มาอยู่หอพักเนื่องจากบ้านไกล ซึ่งมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยมีการคบเพื่อนชายและอาศัยหอพักด้วยกัน ชอบเที่ยวกลางคืนโดยที่ผู้ปกครองมาทราบก็ตอนที่ตั้งครรรค์แล้ว และได้เรียนต่ออีก ผู้ปกครองมีเพียงแต่ส่งเงินมาให้ เพราะคิดว่าลูกไม่มีปัญหาอะไร และเชื่อใจลูก เพราะในหยุดเสาร์อาทิตย์ก็กลับบ้านเป็นปกติ แต่ผู้ปกครองไม่ทราบว่าลูกมีแฟนและอาศัยอยู่หอพักด้วยกัน

และในเรื่องของครอบครัวกับการให้คำปรึกษานั้น ในสังคมของจังหวัดแพร่ นั้นเป็นสังคมของคนเมืองที่มองเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ควรปกปิดและน่าอาย ไม่ควรมาพูดคุยกันผู้ปกครองจึงมักจะไม่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา การคุมกำเนิด การจัดการกับตนเองเมื่อมีความรู้สึกทางเพศและผู้ปกครองไม่กล้าที่จะให้คำแนะนำ ได้ถามสมาชิกในกลุ่มของเด็กวัยรุ่น พบว่า ในเรื่องของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์นั้นผู้ปกครองไม่เคยมีการให้คำปรึกษาเลยในเรื่องของการคุมกำเนิดในเด็กผู้หญิง แต่ถ้าเป็นเด็กผู้ชายก็มีบ้างในเรื่องของการใช้ถุงยางอนามัย นอกจากนั้นผู้ปกครองเด็กชายยังไม่ได้คำแนะนำกับวัยรุ่นชายในเรื่องของการให้เกียรติเพศหญิงในการปฏิบัติต่อเพื่อนหญิง เช่น การแตะเนื้อต้องตัวหรือการขิงสุกก่อนห้ามว่าไม่สมควรปฏิบัติ วัยรุ่นชายสามารถมีเพศสัมพันธ์ได้เป็นเรื่องไม่เสียหาย แต่ผู้ปกครองของเด็กวัยรุ่นผู้หญิงเตือนว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องที่เสียหายและไม่ควรปฏิบัติ มักจะให้คำเตือนในเรื่องของ

การคบเพื่อนต่างเพศ ให้รู้จักระวังเนื้อระวังตัว การวางตัว หรือไม่ก็อธิบายหรือบอกของความหมายของการมีประจำเดือนว่าถ้ามีเพศสัมพันธ์ก็สามารถท้องได้ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งได้พูดถึงเรื่องของให้คำปรึกษาแก่บุตรว่า ไม่เคยพูดถึงเรื่องของเพศสัมพันธ์อย่างชัดเจนเพียงแต่บอกว่าให้ระมัดระวังในเรื่องของการวางตัว ให้สนใจเรื่องเรียนหรือไปโรงเรียนทุกวันห้ามหนีเรียนเป็นต้น และเรื่องการคุมกำเนิดนั้นไม่กล้าที่จะให้คำแนะนำแก่ลูกของตนเพราะกลัวเป็นดาบสองคมจะนำไปใช้ ในเรื่องของการให้คำปรึกษา พบว่า สอดคล้องกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวซึ่งไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลหรือให้คำปรึกษาเนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจต้องทำงานกลับบ้านดึกหรือไม่เป็นเวลา ปัญหาครอบครัวแตกแยก หรือภาระการดูแลเป็นผู้สูงอายุ

อีกประเด็นหนึ่งที่พบได้ว่าเป็นสาเหตุที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ โดยเฉพาะการที่นักเรียนจำเป็นต้องพักอยู่หอพักต่าง ๆ ซึ่งเหตุผลของการพักอยู่หอเนื่องจากบ้านไกลเดินทางลำบาก เพื่อความสะดวกในการเดินทางมาเรียนหรือต้องศึกษาในเวลาภาคค่ำ โดยเฉพาะถ้าไม่มีการเอาใจใส่จากครู ผู้ปกครอง หรือเจ้าของหอพักแล้วก็มีผลทำให้นักเรียนมีโอกาสเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ จากการสัมภาษณ์อาจารย์ฝ่ายปกครองที่ควบคุมความประพฤติของนักศึกษาได้ให้ข้อมูลว่า ปัญหาเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศกับนักเรียนที่อยู่หอพักค่อนข้างที่จะพบได้บ่อยโดยปัญหาที่พบมักจะเป็นเรื่องของการเที่ยวกลางคืน ใช้เป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด เป็นแหล่งมั่วสุมทางเพศ เพราะนักเรียนเหล่านี้ค่อนข้างอิสระควบคุมความประพฤติได้ยาก

ในส่วนของการพักหอพักนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มนักเรียนให้ความคิดเห็นว่ามีส่วนที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ง่ายและมาก เนื่องจากว่านักเรียนบางคนมีแฟนแล้วมีความต้องการที่อยากจะอยู่ใกล้ชิดกัน ประกอบกับบ้านไกลผู้ปกครองไม่ได้ติดตามดูแลใกล้ชิด จึงพักอาศัยอยู่ด้วยกันในห้องพักเดียวกัน นอกจากนั้นยังมีการใช้ห้องพักของตนเองให้เพื่อนยืมห้องพักซึ่งอาจจะมิใช่หญิงหรือคนรักมาใช้เป็นสถานที่นัดพบกัน ซึ่งใช้เป็นแหล่งที่มีเพศสัมพันธ์กันแทนการใช้โรงแรมมารูด และบางครั้งยังตอนเปิดเทอมก็มักจะมีการเลี้ยงฉลองเปิดเทอม ก็มักจะใช้ห้องที่หอพักนั้นเป็นแหล่งสังสรรค์กัน นักเรียนที่อยู่หอพักนั้นค่อนข้างจะอิสระและควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ยากมาก บางสถาบันก็มีหอพักสำหรับนักศึกษาซึ่งเรียกว่าหอในนั้นก็จะมีไม่ค่อยมีปัญหามากนักสำหรับเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แต่นักเรียนที่อาศัยอยู่หอพักของทางเอกชนนั้น ซึ่งทางโรงเรียนก็มีการกวดขันพฤติกรรมของนักเรียนที่อาศัยหอพัก แต่บางครั้งก็ขาดความร่วมมือจากเจ้าของกิจการของหอพัก เพราะจะมีเรื่องทางธุรกิจมาเกี่ยวข้องด้วยเพราะถ้าเข้มงวดมากก็จะมีผลต่อรายได้ต่อกิจการของตนเอง แต่ถ้าเป็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสพติดร่วมด้วยก็จะเข้ามาเกี่ยวข้องเพราะกลัวจะมีความผิดทางกฎหมายร่วมด้วย

จากการสัมภาษณ์ในแต่ละประเด็นของครอบครัวจะพบว่าประเด็นสำคัญของวัยรุ่นก็คือ เด็กวัยรุ่นมักจะต้องมีข้ออ้างต่าง ๆ กับผู้ปกครองเพื่อให้ตนเองสามารถออกนอกบ้านได้ โดยอาจจะมีการอ้างว่าต้องไปทำงานกลุ่มกับเพื่อนที่บ้านหรือที่โรงเรียนเรียนพิเศษ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า เด็กวัยรุ่นได้อ้างว่าขออนุญาตที่จะไปซื้อของที่ตลาดนัดตอนกลางคืน ปัจจุบันนี้ในจังหวัดแพร่จะมีการจัดตลาดนัดตอนกลางคืนแทบจะทุกอำเภอเรียกว่า ตลาดคลองถม และเด็กวัยรุ่นมักจะนิยมไปดูของใช้ เสื้อผ้า แต่เด็กบางคนได้ใช้เป็นสถานที่นัดแนะเจอกับคู่รัก โดยเฉพาะยิ่งวัยรุ่นนั้นมีคนรักหรือแฟนนั้นก็มักจะต้องการออกนอกบ้าน บางครั้งถึงขนาดขาดเรียนไม่ยอมเข้าเรียนทั้ง ๆ ที่แต่งตัวชุดนักเรียนมาจากบ้านแล้ว หรือถ้าวันไหนทางโรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษ เช่น เลิกเรียนก่อนกำหนดก็ไม่มีการบอกผู้ปกครองขอเวลาที่เหลือนั้นไปเที่ยวกับเพื่อน หรือคนรัก สถานที่ที่วัยรุ่นมักจะนัดพบกันบางครั้งก็จะเป็นโรงภาพยนตร์ ร้านอาหารตามห้างสรรพสินค้า หรือปอดกปลา การหาเหตุผลที่ออกนอกบ้านนั้นเด็กวัยรุ่นบางคนขอผู้ปกครองตรง ๆ ว่าจะไปหาเพื่อนแต่ว่าผู้ปกครองไม่อนุญาต จึงหาเหตุผลหาข้ออ้างที่จะออกนอกบ้านให้ได้ก็ใช้ข้ออ้างของการไปเรียนพิเศษหรือทำงานกลุ่มบ้าง และเด็กบางคนที่อยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่สูงวัย เช่น ปู่ย่า ตายายนั้นเมื่อถูกห้ามปราม ก็ใช้วิธีดื้อ เกียจ รั้น ที่จะออกนอกบ้านให้ได้โดยคิดว่าผู้ใหญ่เหล่านี้อยู่คนละยุคสมัยหัวโบราณ รู้ไม่เท่าทันตนว่าในสมัยนี้การออกนอกบ้านตอนกลางคืนเป็นเรื่องปกติ

เมื่อเกิดปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตั้งครรภ์ ในวัยเรียนเมื่อได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองพบว่าไม่ต้องการให้ปัญหานี้เกิดกับบุตรของตน เพราะรู้สึกอาย แต่เมื่อเกิดปัญหานี้ขึ้นมาและเด็กไปปรึกษาผู้ปกครองแล้ว การจัดการแก้ไขปัญหานี้ พบว่าผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะให้ตั้งครรภ์ต่อไปเพราะคำนึงถึงเรื่องบาปบุญคุณโทษ ไม่ต้องการให้เป็นบาปแก่ลูกตนเองที่จะไปทำแท้ง และในเรื่องของการเรียน ผู้ปกครองอาจจะไปทำการตกลงกับโรงเรียน เพื่อให้บุตรของตนพักการเรียนไว้ก่อน และปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายไม่ให้นักเรียนออกจากสถานศึกษาเมื่อเกิดปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จากการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมาทำการตกลงกับทางโรงเรียน หรือไม่ก็อาจจะย้ายสถานศึกษาไปเรียนต่อที่สถานศึกษาของเอกชน จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้กลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ พบว่า ปัจจุบันนี้แนวโน้มของผู้ปกครองที่จะให้เด็กตั้งครรภ์ต่อไป แล้วจากนั้นค่อยศึกษาต่อจนจบมีมากขึ้น ซึ่งสังเกตพบว่ามีมารยอบรับการตั้งครรภ์ในวัยเรียนมากขึ้น หรือบางกรณีอาจจะยินยอมให้แต่งงานกันทั้งที่อายุน้อย โดยที่ไม่ให้ศึกษาเล่าเรียนต่อ

จะเห็นได้ว่าการยอมรับของผู้ปกครองในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนี้เป็นเรื่องที่ต้องยอมรับโดยปฏิเสธไม่ได้ไปกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ปัจจัยทางกระแสวัฒนธรรมใหม่

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันมีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะความรวดเร็วของสื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก อิทธิพลของโลกตะวันตกที่สามารถเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่เห็นได้ชัด ได้แก่ ลักษณะการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันและการใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์มือถือ

จากการสัมภาษณ์วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการแต่งกาย พบว่า วัยรุ่นชอบแต่งตัวตามแบบแฟชั่นที่เห็นตามนิตยสารต่าง ๆ หรือเป็นกระแสนิยมที่เป็นในปัจจุบัน โดยเฉพาะเสื้อผ้าสวยเดี่ยว เสื้อผ้ารัดรูปเข้าทรงต่าง ๆ หรือแม้แต่กระทั่งโชว์สะดือ วัยรุ่นเห็นการแต่งกายลักษณะนี้เป็นธรรมดา และถ้ามีโอกาสได้แต่งก็สามารถแต่งตัวได้ตามแฟชั่นที่กำลังเป็นที่นิยมในยุคสมัยต้องการให้ตนเองเป็นที่น่าดูและน่าสนใจเมื่อต้องออกไปนอกบ้านหรือมีงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีคนรักหรือแฟนก็มีความรู้สึกอยากแต่งตัวให้ตนเองเป็นที่น่ามองให้ดูประทับใจกับคนรักหรือให้พึงพอใจ มีผลทำให้วัฒนธรรมทางด้านการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปนิยมเป็นไปตามแฟชั่นที่หลังไหลเข้ามา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบัน ได้ให้ความคิดเห็นว่าวัยรุ่นได้ให้ความสำคัญกับการแต่งตัวมากขึ้นกว่าเดิม มักจะแต่งกายตามแบบแฟชั่น และส่วนมากจะเป็นลักษณะเสื้อผ้ารัดรูป หรือเปิดโชว์เนื้อตัวมากขึ้นซึ่งบางครั้งก็ไม่เหมาะสมที่จะแต่งลักษณะทำให้เป็นเป้าสายตาอยู่แก่ผู้คนทั่วไป และบางครั้งต้องทำให้ตนเองมีรูปร่างดีด้วยการลดความอ้วน จนบางครั้งต้องพึ่งยาลดความอ้วนหรืออดอาหารเพื่อให้ตนเองมีรูปร่างดีสามารถสวมเสื้อผ้าตามแฟชั่นในปัจจุบัน

เมื่อสอบถามนักเรียนวัยรุ่นชายเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแต่งกายของวัยรุ่นหญิงที่พบเห็น ได้ให้ความคิดเห็นว่า แต่งตัวกันเก่งมากขึ้นกล้าที่จะเปิดเผย หรือโชว์หุ่น ขวนให้มองถ้าแต่งตัวลักษณะนี้ก็ทำให้มีความคิดจินตนาการถึงรูปร่างได้และถ้าเป็นคนที่ไม่ใกล้ชิดกัน เช่น คู่รักก็ทำให้มีโอกาสที่จะเกิดความรู้สึกทางเพศได้ ถ้าเวลาโอกาสสถานที่เหมาะสม วัยรุ่นชายส่วนมากให้คำตอบ คือ ชอบดูผู้หญิงที่แต่งตัวลักษณะแบบนี้ซึ่งถือว่าดูอย่างเดียวไม่เสียหายอะไร

เด็กวัยร่นบางกลุ่ม จะมีพฤติกรรมการแต่งกายตามสมัยเป็นอย่างมาก โดยที่นิยมเสื้อที่มีราคาแพง หรือเครื่องประดับที่มีราคาแพง แต่บางครั้งผู้ปกครองไม่สามารถที่จะสนับสนุนในเรื่องปัจจัยทางการเงินให้เพื่อที่จะนำไปซื้อเสื้อผ้าราคาแพงตามแบบเพื่อนหรือแฟชั่นที่เป็นที่นิยมได้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ได้ข้อมูลดังนี้ เด็กกลุ่มนี้จะชอบแต่งตัวที่ดูหรูหรา เมื่อต้องการเงินเพื่อที่จะมาใช้จ่ายในการแต่งตัว ก็จะมีนายหน้าหาลูกค้าให้เพื่อให้ขายบริการทางเพศ ซึ่งจะมีราคาประมาณ 1,000-2,000บาท แต่ว่าในลักษณะการขายบริการลักษณะนี้ไม่สามารถที่จะสอดส่องได้ชัดเจนเมื่อมีการนัดแนะกับลูกค้าแล้วก็จะเป็นที่ของลูกค้ายที่จะพาไปหาสถานที่เองทางด้านฝ่ายปกครองหรือหน่วยสวัสดิการนักเรียนไม่สามารถที่จะเข้าถึงจุดนี้ได้ ทำให้พฤติกรรมการขายบริการของเด็กวัยร่นไม่สามารถที่จะควบคุมหรือป้องกันได้

ปัจจัยทางด้านสื่อและเทคโนโลยีนั้นในจังหวัดแพร่ที่มีการเปลี่ยนแปลงจนสามารถเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้นั้น จะเป็นลักษณะของอุปกรณ์การสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ และร้านค้าที่จำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือมีจำนวนมากขึ้น ถนนทุกสายที่อยู่ในตัวเมืองแพร่ก็จะมีร้านค้าที่จำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นความจำเป็นที่นักเรียนหรือวัยร่นที่ต้องใช้กันมากขึ้น และยังมีการแข่งขันทางด้านความทันสมัยของเทคโนโลยีว่ารุ่นใหม่ ๆ เล็กกะทัดรัด ใ้ห้รู้แล้ว ยิ่งเป็นสื่อที่ทำให้วัยร่นมีความต้องการอยากได้เป็นเจ้าของมากขึ้น และเปลี่ยนไปตามแฟชั่น จากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับมือถือว่าเป็นความจำเป็นที่ต้องมีเพราะเอาไว้ติดต่อกับเพื่อนหรือให้ผู้ปกครองไว้ติดต่อ แต่เด็กวัยร่นบางคนต้องการและอยากได้มากจนถึงขั้นขายบริการทางเพศเป็นสิ่งแลกเปลี่ยน โดยได้ข้อมูลนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้กลุ่มหนึ่งที่คลุกคลีกับเด็กวัยร่นกลุ่มที่มีพฤติกรรมขายบริการทางเพศ นอกจากนั้นวัยร่นยังใช้โทรศัพท์เป็นอุปกรณ์สำหรับใช้นัดพบกันได้ง่ายมากขึ้น กลุ่มผู้รู้ได้ให้ข้อมูลว่า จะใช้โทรศัพท์เป็นอุปกรณ์นัดดูตัวกัน โดยจะมีพฤติกรรมฝ่ายผู้หญิงจะนั่งรับประทานอาหารอยู่ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง แล้วฝ่ายชายที่ต้องการดูตัวฝ่ายหญิงก็จะผ่านไปบริเวณร้านนั้นแล้วตกลงกันเองว่าจะนัดเจอกันที่ไหน โดยใช้การติดต่อผ่านทางโทรศัพท์มือถือ และโทรศัพท์เองก็เป็นสื่อที่จะทำให้วัยร่นนัดพบปะกันได้ง่ายและรวดเร็วมาก

ปัจจุบันความรวดเร็วของสื่อวัฒนธรรมของภาพยนตร์ หนังสือ นิตยสารต่าง ๆ มีการเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีอิทธิพลต่อวัยร่นในจังหวัดแพร่ได้เหมือนกับในจังหวัดใหญ่ ๆ ได้เหมือนกัน อย่างเช่นวัฒนธรรมการแต่งกายเลียนแบบดารารหรือทรงผมที่ทันสมัยก็พบว่าวัยร่นในจังหวัดแพร่มีความกล้าที่จะแต่งตามแฟชั่น เช่น ละคร หรือภาพยนตร์เรื่องใดที่ดารารแสดงนำพระเอก นางเอกทำทรงผมทรงไหนเป็นที่ถูกใจวัยร่นนิยมก็มักจะทำตามหนังหรือละครเรื่องที่กำลัง

นิยมอยู่ จากการสัมภาษณ์ข้างทำผมให้ข้อมูลว่าวัยรุ่นในจังหวัดแพร่ไม่ค่อยจะน้อยหน้าวัยรุ่นที่ในจังหวัดใหญ่ ๆ เลย ในร้านต้องสั่งซื้อหนังสือแบบผมจากต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่นมาไว้ในร้านเพื่อให้ได้เลือก และต้องคอยหาแบบผมใหม่ ๆ เพื่อให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นวัยรุ่นนักเรียนนิยมที่จะทำผม สระผม แต่งทรงผมกับร้านกันมากขึ้น

ส่วนในเรื่องของสื่อคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดแพร่มีการเปลี่ยนแปลงความเจริญทางด้านร้านค้าเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์คอมพิวเตอร์มากขึ้นกว่าแต่ก่อน แหล่งของร้านประเภทนี้จะอยู่ใกล้โรงเรียน และส่วนมากจะอยู่บริเวณย่านชุมชนที่เจริญ เช่น กาดน้ำทองเป็นแหล่งชุมชนรวมความทันสมัยร้านค้าย่านธุรกิจหลายอย่าง จากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มหนึ่งที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ ส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง เพื่อใช้ในการหาข้อมูลหรือเล่นเกม ส่วนในเรื่องของการสื่อสารโต้ตอบกันทางอินเทอร์เน็ตเป็นบางครั้ง แต่ไม่มีที่จะนัดพบกันเพียงแค่อุบายกันหรือชวนกันลักษณะหนุ่มสาวในห้องสนทนา จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตให้คำตอบคล้าย ๆ กันว่า ส่วนใหญ่จะเข้ามาเล่นเกม หรือสนทนากันในห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ตเท่านั้น จากการสอบถามวัยรุ่นชายบางครั้งอาจจะเพียงแค่อเปิดดูเว็บไซต์ที่มีรูปโป๊บ้าง แต่ก็ไม่ค่อยบ่อยนักและถ้าพบว่าเว็บไซต์มีรูปที่น่าสนใจ หรือมีข้อมูลใหม่ ๆ ก็มักจะบอกต่อเพื่อนให้ไปดูต่อ

จากการศึกษาบริบทชุมชนของจังหวัดแพร่พบว่า สภาพทั่วไปของจังหวัดแพร่บางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงความเจริญทางเศรษฐกิจไปพอสมควร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจจะไม่มากเท่ากับจังหวัดใหญ่ ๆ เช่น ลำปาง เชียงใหม่มากนัก ซึ่งบางจุดของเขตเมืองก็ยังคงเป็นแหล่งวัฒนธรรมเดิม ๆ อยู่ มีการเป็นอยู่แบบคนเมือง ทำให้มีความเป็นอยู่แบบผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมเดิมกับกับวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ และการเปลี่ยนแปลงในส่วนที่เป็นวัฒนธรรมใหม่นั้นสามารถส่งผลกระทบให้เกิดต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้เช่นกัน

ส่วนจากการสัมภาษณ์กลุ่มพบว่าเพื่อนสามารถให้คำตอบแก่วัยรุ่นได้เป็นอย่างดีในเรื่องเพศ รวมถึงเพื่อนมีบทบาทในการจัดการแก้ไขปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อนสามารถเป็นแบบอย่างให้วัยรุ่นประพฤติตามทั้งในเรื่องของการแต่งกาย การมีคู่รัก

นอกจากนั้นปัจจัยด้านการมีคนรักก็สามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ง่ายเนื่องจากความใกล้ชิดทัศนคติใหม่ของวัยรุ่นที่หันมามีเพศสัมพันธ์กับคนรักถือเป็นพฤติกรรมที่ปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จนคิดที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยกันโดยไม่ใช้การคุมกำเนิดโดยเฉพาะถุงยางอนามัย และวัยรุ่นมองดูว่าการที่เป็นคนรักกันสามารถถูกเนื้อต้องตัวกันได้เป็นเรื่องปกติไม่น่าอาย เมื่อมีโอกาสเหมาะสมก็ทำให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ง่าย

อีกทางหนึ่งที่วัยรุ่นในปัจจุบันสามารถหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องเพศได้ง่ายมากขึ้นจากสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ วีดีโอ วีซีดี หนังสือและการ์ตูนโป๊ ซึ่งในปัจจุบันนี้สามารถหาซื้อหรือแลกเปลี่ยนกันได้ง่ายมาก ยิ่งถ้าการกวดขันไม่เข้มงวดทั้งจาก ครู เจ้าหน้าที่ ผู้ปกครองแล้ว วัยรุ่นก็สามารถมีสื่อเหล่านี้กระตุ้นความรู้สึกทางเพศได้และนำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

นอกจากนั้นสภาพครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดู การเอาใจใส่ การให้คำปรึกษา มีบทบาทต่อการที่จะทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ นอกจากนั้นยังพบประเด็นที่ว่า การจัดการปัญหาของผู้ปกครองเมื่อพบว่าบุตรวัยรุ่นมีปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ เช่น ตั้งครรภ์ โดยผู้ปกครองจำเป็นต้องยอมรับปัญหาดังกล่าวหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของบุตรเป็นการมีเพศสัมพันธ์ของบุคคลวัยปกติไปโดยปริยาย ส่วนเรื่องการเรียนรู้นั้น อาจจะให้เรียนต่อหรือไม่ก็ได้ ถ้าเป็นบุตรชายก็จะให้เรียนต่อส่วนบุตรสาวที่ตั้งครรภ์อาจจะไม่ได้ศึกษาต่อ

กระแสแฟชั่นที่กำลังเป็นที่นิยมมีบทบาทต่อการแสดงออกของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก ถ้าวัยรุ่นที่มีความสนใจในเรื่องความรักสวयรักงามอยู่แล้ว ทำให้มีความต้องการที่อยากแต่งตัวให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจ ทำให้บางครั้งเมื่อไม่มีปัจจัยในการซื้อหา ก็อาจจะใช้วิธีการใช้ร่างกายตัวเองเข้าแลก ไม่เพียงแต่เครื่องแต่งกายเท่านั้น ยังพบว่าอุปกรณ์สื่อสาร โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ นั้น ทำให้วัยรุ่นมีต้องการเปลี่ยนไปตามรุ่นที่ทันสมัยเพราะไม่ต้องการที่จะเป็นคนล้าสมัย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมีปัจจัยทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่รอบรอบ ที่สามารถนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้